

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

230534

(11) (B1)

(22) Přihlášeno 05 07 82
(21) (PV 5146-82)

(51) Int. Cl.³

A 63 B 71/06

(40) Zveřejněno 30 12 83

(45) Vydáno 15 05 86

(75)

Autor vynálezu

OBRUSNÍK PETR, PRAHA

(54) Tenisový ukazatel

Vynález se týká tenisového ukazatele.

Tenis jako sport zaznamenal ve světě i u nás v posledních letech mimořádný rozmach a jeho masové rozšíření přináší i svoji problematiku. Poměrně složitá pravidla počítání jednotlivých dosažených bodů a her si vynucuje pro správné rozhodování používat různých pomůcek, aby nedocházelo k omylům a byly zachovány základní předpoklady pro regulérní řízení tenisových zápasů.

Rozhodčí nejčastěji používá tužky a papíru, kde si čárkami u her hráčů označuje dosažení jednotlivých her, poznamenává si kdo má podání a pod. Při dosažení jednotlivých bodů, z nichž se vždy jedna hra skládá, však používá rozhodčí pouze paměti, což při často dlouhých výměnách míčů mezi hráči vede někdy k nesprávnému rozhodnutí o stavu utkání. To vedlo některé rozhodčí i ke zhotovení různých příručních pomocných ukazatelů.

Tyto stávající a zřídka používané ukazatele jsou založeny na principu obdélníkové nebo čtvercové destičky, ze které jsou vpravo a vlevo do stran vysouvány tuhé posuvné lišty se stupnicí s označením stavu jednotlivých bodů, nebo her. Okamžitý stav zápasu je vidět buď v průzorech destičky, nebo vlevo či vpravo od ní na stupnici.

Tato provedení mají celou řadu nevýhod. Neumožňují počítání bodů při tzv. zkrácené hře (tie- break), kterého se používá, dosáhnou-li obě strany šesti her v jednotlivé sadě a kdy se počítá dále tak, až některý z hráčů získá sedm bodů. Další nevýhodou je, že uvedené ukazatele neoznačují, který hráč má mít právě podání. Při manipulaci s uvedenými čtvercovými nebo obdélníkovými ukazateli dochází často k mimovolnému posunutí posuvných lišt, neboť snadno vypadávají z vodicích drážek.

Nevýhodou je především i složitost výroby těchto ukazatelů po domácí výrobě, neboť systém různě lepených drážek a vyřezávání průzorů ztěžuje možnost technologicky jednoduché výroby.

Výše uvedené nedostatky nemá tenisový ukazatel podle vynálezu, jehož podstata spočívá v tom, že sestává ze základního kotouče se stupnicí bodů, stupnicí bodů pro zkrácenou hru, levé clony, pravé clony, pomocného kotouče se stupnicí her, levého ukazatele, pravého ukazatele, pomocného ukazatele a krycího kotouče, přičemž kotouče, clony a ukazatele jsou otočně umístěny na společné ose a v jedné ze clon je proveden informační průzor.

Základní kotouč, levá clona, nebo/e pravá clona ukazatele podle vynálezu jsou s výhodou opatřeny manipulačními úchyty.

Výhodou tenisového ukazatele podle vynálezu je především velmi dobrá manipulovatelnost při průběhu rozhodování tenisového zápasu a naprostá přehlednost, umožňující okamžitě určení stávajícího stavu zápasu. Téměř jediným pohybem lze přesunout krycí clony na stupnici bodů, tzv. zkrácené hry (tie-breaku) a plynule pokračovat v rozhodování a odečítání bodů z této stupnice.

Také ukazatelé počtu her jsou velmi snadno ovladatelné a přehledně ukazují okamžitý stav her v zápase. Pomocný ukazatel stále informuje rozhodčího, který z hráčů má právě mít podání (servis). Jednoduchost a přehlednost ovládání umožňuje i výhodné použití ukazatele při soutěžích mládeže, kde mladí rozhodčí z řad hráčů často chybují při rozhodování. V neposlední řadě je výhodou i velmi dobrý estetický vzhled ukazatele, možnost zavěšení na šňůru okolo krku rozhodčího a dobrá skladnost.

Na připojeném výkrese je zobrazeno přehledné provedení tenisového ukazatele podle vynálezu.

Výkres 1 představuje celkový pohled na tenisový ukazatel podle vynálezu. Obrázek 2 zobrazuje výhodné provedení základního kotouče a obrázek 3 zobrazuje výhodné provedení pomocného kotouče.

Z výkresu 1 je patrné, že tenisový ukazatel se skládá především ze základního kotouče 1, na kterém je umístěna stupnice bodů 14, stupnice bodů pro zkrácenou hru 15 a pevně uchycena osa 10. Na ose 10 je postupně na základním kotouči 1 otočně umístěna levá clona 2 a pravá clona 3, jejichž pohybem jsou libovolně odkrývány jednotlivé body stupnice bodů 14, nebo (při otočení o 180°) stupnice bodů pro zkrácenou hru 15.

Pravá clona 3 má v dolní části informační průzor 9 kterým se za shodného stavu (40:40) objeví nápis SHODA, umístěný na levé cloně 2. Dále na ose 10 je opět pevně uchycen pomocný kotouč 4 se stupnicí her 16. Nad pomocným kotoučem 4 je opět otočně na ose 10 uchycen levý ukazatel 5 a pravý ukazatel 6.

Dále je na ose 10 rovněž otočně umístěn pomocný ukazatel 7 a celý tenisový ukazatel je nahoře uzavřen krycím kotoučem 8, pevně umístěným na konci osy 10. Na levé cloně 2 je úchyt 11 levé clony 2, na pravé cloně 3 úchyt 12 pravé clony 3 a na základním kotouči 1 je úchyt 13 základního kotouče 1.

Při zahájení tenisové hry rozhodčí, sledující utkání ze středu podélné strany hřiště (u sítě) uvede na tenisovém ukazateli do základní polohy (0:0) levou clonu 2 i pravou clonu 3 na základním kotouči 1 a levý ukazatel 5 i pravý ukazatel 6 rovněž do nulové polohy na stupnici her 16 pomocného kotouče 4. Od zahájení hry získané body a hry levého hráče (ve vztahu k rozhodčímu) vyznačuje posouváním levé clony 2 a levého ukazatele 5 a získané body pravého hráče vyznačuje posouváním pravé clony 3 a pravého ukazatele 6.

Současné při zahájení každé liché hry střídavě posouvá na tenisovém ukazateli pomocný ukazatel 7 s označením SERVIS do levé či pravé poloviny ukazatele dle toho, který hráč má při sledované hře podání. V případě, že během hry dojde k rovnosti bodů (od stavu 40:40) objeví se v informačním průzoru 2 nápis SHODA. Získá-li pak některý z hráčů další bod, objeví se posunutím levé clony 2 nebo pravé clony 3 na základní stupnici bodů 14 nápis, označující výhodu (v).

Pokud další bod ve hře získá hráč, mající výhodu, získává tím celou hru, jejíž zisk se mu na jeho polovině ukazatele vyznačí pravým ukazatelem 6, nebo levým ukazatelem 2 na stupnici her 16 pomocného kotouče 4. Dosáhnou-li oba hráči šesti her v jedné sadě a je třeba použít počítání pro tzv. zkrácenou hru (tie-break), otočí se levá clona 2 i pravá clona 3 na základním kotouči 1 o 180° tak, že se objeví stupnice bodů pro zkrácenou hru 15, kde jsou obdobným způsobem pohybem levé clony 2 a pravé clony 3 vyznačovány získané body hráčů až do zisku celé hry, kdy se levá clona 2 a pravá clona 3 uvede opět do původní polohy (o 180°) a zisk hry se zaznamená na stupnici her 16.

Také při použití stupnice bodů pro zkrácenou hru 15 se současně používá i otočného pomocného ukazatele 7 pro informaci, který z hráčů má podání. V případě, že v jednotlivém setu je nutno hrát více než 9 her uvedených na stupnici her 16, používá se levý ukazatel 2 nebo pravý ukazatel 6 znovu od nuly na stupnici her 16. Otáčení levé clony 2 a pravé clony 3 se provádí pomocí úchytu 11 levé clony 2 a úchytu 12 pravé clony 3; úchyt základního kotouče 13 může též sloužit k upevnění šňůry k zavěšení tenisového ukazatele na krk rozhodčího.

PŘEDMĚT VYNÁLEZU

1. Tenisový ukazatel, vyznačený tím, že sestává ze základního kotouče (1) se stupnicí bodů (14) a stupnicí bodů pro zkrácenou hru (15), levé clony (2), pravé clony (3), pomocného kotouče (4) se stupnicí her (16), levého ukazatele (5), pravého ukazatele (6), pomocného ukazatele (7) a krycího kotouče (8), přičemž kotouče (1, 4, 8) clony (2, 3) a ukazatelé (5, 6, 7) jsou otočně umístěny na společné ose (10) a v jedné ze clon (2, 3) je proveden informační průzor (9).

2. Tenisový ukazatel podle bodu 1, vyznačený tím, že základní kotouč (1) nebo/a levá clona (2) nebo/a pravá clona (3) jsou opatřeny manipulačními úchyty (11, 12, 13).

1 výkres

230534

